

Голові Верховної ради України
Стефанчуку Р. О.

Прем'єр-міністру України
Свириденко Ю. А.

Національній раді з питань молоді при КМУ

*З нагоди 20-річчя ратифікації Україною Рамкової конвенції
Всесвітньої організації охорони здоров'я із боротьби проти тютюну*

Відкрите звернення молоді щодо посилення державної політики у сфері контролю над тютюном та нікотиним

З нагоди 20-ї річниці з дня ратифікації Україною Рамкової конвенції Всесвітньої організації охорони здоров'я із боротьби проти тютюну (далі – РКБТ ВООЗ) закликаємо активізувати реалізацію положень РКБТ ВООЗ та її Керівних принципів у національному законодавстві та державній політиці.

За даними ВООЗ, вживання тютюну призводить до передчасної смерті половини його споживачів. В Україні щороку передчасно помирає [понад 100 тисяч](#) людей від хвороб, спричинених вживанням різних тютюнових виробів.

Для підтримання і зростання рівня споживання тютюну та нікотину тютюнова індустрія системно залучає нових споживачів, націлюючись насамперед на дітей та молодь. Ми переконані, що державна політика у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів та їх шкідливого впливу на здоров'я є необхідною передумовою для захисту здоров'я дітей, молоді та всього населення України, а також для забезпечення сталого демографічного та соціально-економічного розвитку держави.

Протягом двох десятиліть реалізація положень РКБТ ВООЗ сприяла формуванню комплексної державної політики контролю над тютюном, яка охоплює створення середовища, вільного від тютюнового диму та вторинних викидів, ефективну акцизну політику, ліквідацію будь-якої реклами, стимулювання продажу та спонсорства тютюнових і нікотинових виробів, а також посилене інформування населення про ризики для здоров'я.

Нові тютюнові та нікотинові вироби, такі як тютюнові вироби для нагрівання, електронні сигарети, нікотинові снюси (подушечки) постали серйозною загрозою для здоров'я нових поколінь через агресивну рекламу та стрімке поширення залежності

серед підлітків і молодих людей, що може мати довготривалі негативні наслідки для майбутніх поколінь.

За даними [Глобального опитування молоді щодо тютюну](#) (GYTS) та дослідження [Київського міжнародного інституту соціології](#):

- **45%** молоді віком 18-29 років є теперішніми споживачами сигарет, електронних сигарет або вживають нікотинові снюси (подушечки);
- Серед підлітків віком 13–15 років **20%** вживають електронні сигарети, **18%** вживають тютюнові вироби, **3%** вживають нікотинові снюси (подушечки).

Кожен другий споживач тютюну серед підлітків віком 13-15 років намагався припинити вживання протягом останніх 12 місяців. Стільки ж намагаються припинити на момент опитування.

Зазначені дані підтверджують, що саме молодь є мішенню агресивних маркетингових тактик тютюнової індустрії. Доступність нових тютюнових та нікотинових виробів та недостатній рівень обізнаності про шкоду для здоров'я створюють додаткові ризики формування нікотинової залежності у ранньому віці.

Водночас тютюнова індустрія активно використовує оманливі твердження про нібито меншу шкоду нових тютюнових і нікотинових виробів, формуючи хибне уявлення про їх безпечність та залучаючи до споживання насамперед дітей і молодь. ВООЗ [наголошує](#), що всі форми вживання тютюну є шкідливими, і не існує безпечного рівня впливу тютюну на здоров'я. Вживання нікотину спричиняє нікотинову залежність, що є поведінковим і психічним розладом відповідно до Міжнародного класифікатора хвороб 10-го та 11-го перегляду.

Від імені молоді, громадських об'єднань, інститутів громадського суспільства та інших суб'єктів молодіжної політики, які підписались нижче, підтверджуємо свою відданість зобов'язанням України щодо захисту здоров'я дітей і молоді та закликаємо Вас до **посилення державної політики** у сфері контролю над тютюном, спрямованої на запобігання формування нікотинової залежності серед молодого покоління, що включає:

- 1) Ліквідацію видимого розміщення тютюнових та нікотинових виробів у місцях торгівлі – [ключового пріоритету](#) у сфері охорони здоров'я перед вступом до Європейського Союзу.
- 2) Виконання євроінтеграційних зобов'язань України та імплементацію [Директиви 2024/40/ЄС](#) щодо обмеження обігу ароматизованих тютюнових виробів для нагрівання (сигарети для пристроїв для нагрівання тютюну, наприклад IQOS, glo, Ploom).

- 3) Скасування податкової акцизної пільги (20% у порівнянні з сигаретами) для тютюнових виробів для нагрівання (сигарети для пристроїв для нагрівання тютюну, наприклад IQOS, glo, Ploom).
- 4) Законодавче регулювання нікотинових снюсів (подушечок) на рівні з іншими тютюновими виробами.
- 5) Розблокування проведення позапланових заходів контролю за скаргами громадян щодо порушень куріння та реклами тютюнових виробів у невстановлених місцях без додаткових погоджень ЦОВВ.
- 6) Недопущення проведення рекламних подій фінансованих тютюновою індустрією спрямованих на рекламу тютюнових та нікотинових виробів ([“Розвантажувальна станція”](#), виставка [“Антарктида”](#), презентація фільму [“На драйві”](#) та інші).

Ми впевнені, що повна та послідовна імплементація положень РКБТ ВООЗ, разом із впровадженням ефективних регуляторних, економічних та інформаційних заходів, сприятиме формуванню здорового способу життя серед молодого покоління, зниженню рівня передчасної смертності, збереженню людського капіталу та демографічному відновленню держави, а також зміцненню громадського здоров'я в Україні.

Звернення підтримали:

- Всеукраїнська кампанія “Молодь вільна від куріння”
- ГО “Спільнота активної молоді - САМ”
- Молодіжна рада при Великогаївській сільській раді
- ГО “Центр сталих ініціатив”
- Центр готовності цивільних. Тернопіль
- Молодіжний Конгрес Зборівської громади
- ГО "Освітньо-аналітичний центр розвитку громад"
- Молодіжна громадська організація “Молодіжна ініціатива міст”
- ГО “Біла воля” (село Біла)
- ГО “Шоб Шо?”
- ГО “Інститут міської культури”
- Молодіжна рада при Слобожанській міській раді
- ГО “МІНЗМІН”
- ГО “Я Донор”
- ГО “Центр суспільних перетворень”
- ГО “Платформа ініціатив Теплиця”
- КЗ “Буський молодіжний центр”
- КЗ “Сколівський молодіжний центр MoloDi”
- КЗ “Молодіжний центр “Підйом”
- ГО “ПІ “Розкрилля”

- ГО “Хелс Суппорт”
- КУ “Молодіжний центр” Бібрської міської ради
- ГО “Молодіжна організація “Лідерська ініціатива”
- ГО “Офіс Громадських Ініціатив”
- ГО “Ініціатива “ЛЮДИ”
- ГС “Молодіжний Центр Тернопіль”
- ГО “Інститут сучасної молоді”
- ГО “Медрайз”
- ВМГО “Фундація Регіональних Ініціатив”
- ГО “Всеукраїнський молодіжний рух “Національний Альянс”
- ГО “Наукове історичне товариство”
- Івано-Франківська обласна організація "Молода Просвіта"
- ГО “Молодіжний націоналістичний конгрес”
- Молодіжний клуб «АНТС», ГО «Мережа захисту національних інтересів «АНТС»
- ГО “Спілка Української Молоді в Україні”
- ГО “Українська асоціація студентів”
- Студентська рада Відокремленого структурного підрозділу «Первомайський фаховий коледж Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова»
- Студентський уряд Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
- Рада студентського самоврядування “Ужгородського торгово-економічного інституту
- Студентська рада “Одеського національного технологічного університету”
- Студентська рада “Одеського державного аграрного університету”
- Студентська рада КЗ “Білгород-Дністровський педагогічний фаховий коледж”
- Молодіжна громадська організація “Активна Молодь Біляївської Громади”
- Рада студентів Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
- КЗ Корюківський молодіжний центр “КУБ”
- Міська молодіжна громадська організація „Центр розвитку молоді”
- Громадська організація “Центр молодіжного лідерства “Пульс”
- Студентська рада “Мукачівського державного університету”
- Студентська рада “Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій”